

LAASUUDEE

Yā pínɡi pāme

- ¹ Laasuude Dauda né, Yerusalemu kína yān yè.
- ² Ma laasuude ma bè:
Yā pā búgubugu,
yā pā búgubugu,
à pínɡi pāme.
- ³ Bó àren gběntee è e anduna guu
nawěa kè èe kεε a zĩ pínɡi guua?
- ⁴ Kpàenɔ è gēte, wurenɔ è su,
mɔde anduna ègɔ kuu gurɔ pínɡime.
- ⁵ Ɔfântě è bɔ, è gē,
è wǎ à εara à gá guu kè è bɔn.
- ⁶ Īa è káka sɔɔmetε kpa,
è liara à su gu'igbāroo kpa,
ègɔ ligaligaa àgɔ gaa àgɔ suu.
- ⁷ Swa pínɡi í ègɔ kaa ísɪaa guume,
mɔde ísɪaa è paro,
í pìnɔ è εara wà su swaa pìnɔ miamε.
- ⁸ Pó pínɡi è n kpasá,
kpasá pì yā gē onala.
Gugwana è mɔ wéεaro,
yāmana è swǎ paro.
- ⁹ Yā kè kuu yāa bé eé εara àgɔ kuu dɔ,
yā kè wà kè yāan weé εara wà kε dɔ.
À dufu kee kú anduna guuro.
- ¹⁰ Pókee kuu kε weé be:
N pò dufu ke gwaó?
Auo! À gĩake à kuu wa ā zaa zi kò.

11 Gbẽ káakunɔ yã ègɔ dɔ gbẽken dɔro.
Baa gbẽ kè aɔégɔ kuu ziaano,
aɔ yã é dɔ gbẽken ziakpɛɛ zĩro.

12 Ma laasuude ma kí blè Isarailinɔa Yerusalemu. 13 Ma mè kpà yã kè wèe kɛɛ anduna guu pínɡi tàasikɛnaa, má gwàgwa ɔ̀ndɔ'ɔ̀ndɔ má è Luda zĩ pāsĩ dà gbɛnteenɔnɛ aɔ kɛ. 14 Ma yã kè wèe kɛɛ anduna guu è pínɡi, à pínɡi né pãme, pɛna gukoriaɛ.

15 Pó kotina porona vĩro,
wè e wà pó kè kuuroo naroro.

16 Ben má ò ma nòsɛ guu ma bè: N̄ gwa! Ma ɔ̀ndɔ́ bíta dɛ gbẽ kè aɔ kpata blè Yerusalemu ma àanɔla n̄ pínɡi, ma ɔ̀ndɔ́ kɔ̀n ma dɔ̀nao wée bò maamaa. 17 Ben ma mè kpà ɔ̀ndɔ́ asii dɔ̀naa lɛ mà yɔ̀nkɔkɛ kɔ̀n mìsaiyão asii dɔ́, ben má è beee né pɛna gukoriaɛ dɔ́.

18 ɔ̀ndɔ́ bíta è mó kɔ̀n nòsɛyakana bítaome,
wè yã'ɔ̀amma e n̄ dɔ̀na lémmɛ.

2

Pɔ̀nnakɛna né yã pãame

1 Má ò ma zĩndane: N̄ fɛɛ n̄ pɔ̀nnakɛna yɔ́ n̄ gwa n̄ nnamana dɔ́, ben má è beee né pãame dɔ́. 2 Má è kè yáadɔ̀na né yɔ̀nkɔyãɛ. Pɔ̀nnakɛna sɔ́, bón wè ea? 3 Ma pɔ̀nnaa wète wẽmina guu ma ɔ́ lĩga mìsaiyãzi, mɔ̀de ma swè e dɔ̀ome aɛ ɔ̀ndɔ́ guu lɛ mà dɔ́ yã kè maa gbɛnteenɛ à kɛ anduna guu a wèndi zaka lén.

4 Ma zĩ bítanɔ ɔ́ kpà, ma kpéno bò ma zĩndane ma geepi líno pèpɛ kpétekpɛte. 5 Ma karanɔ kpàkpa ma

swa dàkonɔ kèkɛ ma lí kè wè à né ble bori sãnda pínɡi bàban. ⁶ Ma íkakiinɔ kèkɛ aǵǵ mɔɔ pisi líkpe pínɔa. ⁷ Ma zònɔ lùlu ǵǵgbẽnɔ kǝn nǵgbẽnɔ, wà n kènɔ ì ma bɛ. Má zùnɔ kǝn pókãde ketenɔ vĩ paripari de gbẽ kè aɔ kú Yerusalemu ma ãanɔla n pínɡi. ⁸ Ma kondogi kǝn vuraɔ kàkãamazi kǝn kínanɔ auzikinɔ kǝn n bûsu pónɔ. Ma lèsirinɔ sè ǵǵgbẽ kǝn nǵgbẽnɔ, ma nǵgbẽ kè ǵǵgbẽ è lugańzinɔ sè pari. ⁹ Ma tó bò, má bíta de gbẽ kè aɔ kú Yerusalemu ma ãanɔla n pínɡi, ben má kpé ɔndɔ vĩ à pínɡi guu.

¹⁰ Mée ɡí ma zĩdane

kǝn pó kè ma wée blèoro.

Mée pó kè ma pɔɔ gbà ke tóro.

Ma pɔɔ kè nna ma zíkɛna pínɡia,

àmbe ma ísimmagaakpana pínɡi láada ũ.

¹¹ Kè ma wée tɛ yã kè má kènɔzi pínɡi

kǝn ísimma kè má gà má kpào à musu,

má è à pínɡi né pãme, pɛna gukoriaɛ,

à àre vĩ anduna guuro.

¹² Ben ma laasuu tà ɔndɔ

kǝn yǝnkɔkɛɛɔ kǝn mĩsaikɛɛɔ kpa.

Yã kè wà kè zaa zii baasiro,

à kpareen kína ǵɛɛbleri é kɛ dɔɔ?

¹³ Má è ɔndɔ àre vĩ de mĩsaikɛɛla

lán gupuraa èǵɔ àre vĩ de gusiaala nà.

¹⁴ ɔndɔdee wée èǵɔ kú a aɛ,

yǝnkɔ èǵɔ lili oo gusiaan.

Ben má è góro dǝnkɔ bé eé n bikũ n pínɡi.

¹⁵ Ben ma laasuu lè ma swɛn ma bè,

zaake góro dǝnkɔ bé eé wa bikũ kǝn yǝnkɔɔɔɔ,

bó àren mé e ma ɔndɔa?

Ben ma bè, beee né yã pãame dɔ.

¹⁶ ɔndɔdee yã é dɔ gbẽken de yǝnkɔɔlaro,

aã píngi yã é sã gbẽnɔn zia.
 ɔndɔdee è ga lán yɔnkɔɔ bàme.

Ísimmagaakpana né yã pãame

¹⁷ Ben ma kya kà ma kuunan, zaake yã kè wèe kee anduna guu píngi è keme nɔseyakayã ũme. À píngi né pãme, pɛna gukoriaɛ. ¹⁸ Ben ma kya kà zĩi kè má kè anduna guunɔn píngi kè mé tó ma gɛɛblerine yãnzɪ. ¹⁹ Dé bé à dɔ́ tó ɔndɔdee ke yɔnkɔɔn à ũu? Baa kɔn beeeo zĩi kè má kè anduna guu kɔn ɔndɔɔ é gɔneme. Beee né yã pãame dɔ. ²⁰ Ben ma pɔɔ yàka ísimma kè má gà má kpà anduna guu píngi yã musu. ²¹ Zaake gbɛ è zĩi ke kɔn ɔndɔɔ kɔn dɔnao kɔn gonio, ben è tó gbɛ kè èè à ke keroone à gɔ à pɔ ũ. Beee né yã pãame dɔ, nɔseyakayãme maamaa. ²² Bón gbɛ è e ísimma kè à gà à kpà anduna guu kɔn ɔsɪi kè à kàò píngi yã musuu? ²³ À kuuna anduna guu guru píngi à zĩi ègɔ mɔɔne kɔn yã'ɔammao kɔn pɔyakanaome. Baa gwãavĩ à làakari ègɔ kpaɛnaro. Beee né yã pãame dɔ.

²⁴ Yã kè maa kɔn gbɛnteeo bé à de à pɔ ble à í mi à a zĩ sáabu kpá. Má è beee bò Luda ɔzĩme dɔ. ²⁵ Luda dɔnle sai dé bé eé fɔ à pɔ ble à pɔnnaa kee? ²⁶ Luda è ɔndɔ kɔn dɔnao kɔn pɔnnaao kpá gbɛ kè à kɛnea, mɔde è auziki kakɔana zĩi da durunkɛrine le à sí à kpá gbɛ kè à kɛnea. Beee né yã pãame dɔ, pɛna gukoriaɛ.

3

Yã píngi kɔn a gurɔome

¹ Yã píngi kɔn a gurɔome,
 bokɔte píngi kɔn a kegurɔɔ.

² Né'igurɔɔ kuu, gagurɔɔ kuu,
 pótɔgurɔɔ kuu, à wurɛgurɔɔ kuu.
³ Degurɔɔ kuu, gbana aafia gurɔɔ kuu,
 gborogurɔɔ kuu, à dɔgurɔɔ kuu.
⁴ Ɔdɔgurɔɔ kuu, yáadɔgurɔɔ kuu,
 sósobikɛgurɔɔ kuu, kɔkɔ'ogurɔɔ kuu.
⁵ Gbɛfaakɔana gurɔɔ kuu, gbɛkakɔana gurɔɔ kuu,
 bɔndagagurɔɔ kuu, à kɛna gurɔɔ kuu.
⁶ Pówɛɛgurɔɔ kuu, à ɔkpazina gurɔɔ kuu,
 pókúna gurɔɔ kuu, à gbarena gurɔɔ kuu.
⁷ Pógaakɛgurɔɔ kuu, à nabigurɔɔ kuu,
 lɛkúna gurɔɔ kuu, yá'ona gurɔɔ kuu.
⁸ Yenzi gurɔɔ kuu, zangu gurɔɔ kuu,
 zìkagurɔɔ kuu, kaɛna aafia gurɔɔ kuu.

⁹ Bó àren zĩkeri è e nawɛa kè à kèa? ¹⁰ Ma zĩi
 kè Ludaa dà gbɛnteenɔnɛ aɔ kɛɛ è. ¹¹ Ludaa tò pɔ
 píngi maa a gurɔɔa. À kuuna gurɔ píngi laasuu dà
 gbɛntee swɛn dɔ, baa kɔn beeeo eé fɔ à yá kè Luda e
 kɛɛ zaa anduna daɛna ai à mɛdenaa gbá dɔro. ¹² Má
 dɔ kè pókee maa kɔn gbɛnteeo dɛ kuuna pɔnnaa
 guu kɔn maakɛnao à wɛndi lɛnlaro. ¹³ Tó gbɛ e pɔ
 blee èe í mii èe a zĩ píngi sáabu kpaa, Luda bé à
 à gbà. ¹⁴ Má dɔ kè yá kè Luda è kɛɛ éǵɔ kuu gurɔ
 píngimɛ. Weé fɔ wà póke kaaranlo, weé fɔ wà póke
 lagonlo. Ludaa kè lɛ, lɛ wàǵɔ a vĩa vĩa yānzimɛ. ¹⁵ Pó
 kè kuu tia ǵĩakɛ à kuu zaa zi kò. Pó kè eéǵɔ kuu zia
 kuu yá kò. Luda è yá kè wà kè yāanɔ gbɛ sísi.

¹⁶ Ma yá è anduna guu dɔ,
 guu kè dɛ yāzɛdee ǵɔ kún,
 yāzɛsaidee bé à kú gwe,
 guu kè dɛ yá maaa ǵɔ kún sɔ,

yā zaaa bé à kú gwe.

¹⁷ Ma bè ma swè guu,
Luda é yākpae ke kōn gbē maaano
kōn gbē zaaano n pīngi,
zaake yākena pīngi kōn a gurɔome,
bɔkɔte pīngi kōn a kegurɔo.

¹⁸ Ma bè ma swè guu dɔ, gbēnteenɔ sɔ, Luda è
n yā wée wēñne le aɔ dɔ n zīndaa kè wà de lán
nòbɔnɔ bàme. ¹⁹ Baa zaa zi gbēnteenɔ kōn nòbɔnɔ,
góro dōnkɔ bé èe n bikūu. Lán nòbɔ è ga nà len
gbēntee è ga le se, aɔ wesabona dōnkōme. Gbēntee
de nòbɔlaro, zaake à pīngi pāme. ²⁰ Aɔ pīngi è gá gu
dōnkōmmɛ, zaake aɔ pīngi bɔ̀ būsuti guume, aɔ pīngi
é eara à gɔ̀ būsuti ūme. ²¹ Tó gbēntee ninii è tá musu,
nòbɔ pɔ̀ sɔ è tá gīzīme, dé bé à dɔ? ²² À yā bé à tò má
è yākee maa kōn gbēnteeo de à a zī sáabu kpálaro,
zaake à bakan gwe. Dé bé eé tó à dɔ yā kè eé ke à
gbɛraa?

4

Kuuna kɔ

¹ Ben ma gbāaa kè wèe mɔɔ gbēnɔne anduna guu
yā gwà dɔ pīngi. Ma gbē kè wèe wée tāmmanɔ wée'i
è, aɔ làakarikaeri vīro. Aɔ làakarikaeri vīro, zaake
aɔ wétāmmari pīnɔ bé wà gbāaa vī. ² Ben ma bè,
gbē kè aɔ gànɔ sáabu vī de gbē kè aɔ kuunɔla, ³ mɔde
gbē kè wèe i kòro bensɔ èe wée si à zaaa kè wè ke
anduna guuleroo sāmman n pīngi. ⁴ Má è kè pɔ̀ kè tò
gbē è zīi ke à mè kpáa, le agɔ de a gbēdaaala yānzime.
Bee né yā pāame dɔ, pena gukoriamɛ.

⁵ Yōnkɔ è ɔ kpá a kùla ai à yāyā.

⁶ Kuuna kōn pó ɔkū doo làakario kpaena
maa de kuuna kōn pó ɔkū plaaao kōn
ísimmagaakpanao kōn pena gukoriaola.

⁷ Ben ma εara ma yā pā pānde è anduna guu do.

⁸ Gbēke bé à kuu à né vīro, à vīi ke dāaro vīro. À
ísimma è yāaro, baa kōn beeeo à auziki è móaro.
Dé yānzin èe zīi keezi? Bóyānzi à nnamana tè a
zīndanezi? Beee né yā pāame do, yābɔkɔte pāsīme.

⁹ Plaaa de doola,
zaake aɔ zīkena àre égɔ maa.

¹⁰ Tó gbē mèn doo lèe, à gbēndoo é à sé.

Wāiyoo gbē mèn do!

Tó à lèe, eégɔ sèri vīro.

¹¹ Tó gɔɔn plaaa daena gu dōnkōn,

aɔé kɔ puusu ma.

Dian gbē mèn doo é ke nà à bɔ ïan?

¹² Wè gbāa mó gbē mèn doone,

gɔɔn plaaano sɔ aɔè ze wà gíme.

Bà né aagɔ è ké kpaaro.

¹³ Gɔkpare ɔndɔde takaasidee maa de kína zikūna
yōnkɔ kè è lédamma ma dɔroola, ¹⁴ baa tó gɔkpare
pì bɔ kpésiaa guu, ben à gɔ kí ũ, ke tó wà à ì bùsu
pìn takaasidee ũ. ¹⁵ Má è anduna tè kína gēbleri
gɔkpare pizime. ¹⁶ Guro beeeo à gbēno pari lé vīro,
à de ñ dɔn'aɛdee ũ. Mɔde gbē kè aɔ mò zāano e à
sáabu kpáro. Beee né yā pāame do, pena gukoriaame.

5

Légbēna Ludan laasuu sai

¹ Tó n gaa Luda ua guu, ñgõ kú kñn làakario. Ñ sōzi ñ à yā maa maa de yñkɔɔno sa'ona gweela, zaake aō yādōnasai bé è tó aō yā zaaa ke. ² N lé tóngō wāaro, ñton wā ñ yā o Ludanero. Lán à kú musu ñ kú tɔɔte nà, ñton yā o pari-ro. ³ Lán yābɔkōte parii è mó kñn nana'onao nà, len yā pari bɔena è mó kñn yñkɔyāo le. ⁴ Tó n lù sè Ludanɛ, ñton à papana guro gágaro. Ñ à papa, zaake yñkɔɔno yā è kánero. ⁵ Lùsena Ludanɛ sai maa de n lù sènɛ papana saila. ⁶ Ñton tó n lé n da yānlo. Ñton o sa'orinɛ n bè n sà lùsena yānlo. Ñ yezi Luda pɔ fēnzi n yā pì yānzi à zīi kè nēe kēe kaaten yó? ⁷ Nana pari ona kñn yā pari bɔena è mó kñn yā pāaomɛ. Beee yānzi ñgõ Luda vīa vī.

Auziki né yā pāame

⁸ Tó ñ è wèe gbāa mɔɔ takaasideenɔnɛ gukea, wèe giiñnɛ kñn yāzɛdeeo wèe yā gōgōñnɛ a zéaro, ñton tó yā pì bɔ n saero, zaake būsɔ pì gbāadeenɔ e wéɛ dɔɔkōnɛ, ben aō gbēnsinɔ e wéɛ dɔɔñnɛ dɔ. ⁹ Aō píngi è būsɔ pì baka blemɛ, zaake kína bé à buraano vī.

¹⁰ Gbē kè ye ɔɔzi è kēsāa,
gbē kè ye auzikizi àrè è móaro.
Beee né yā pāame dɔ.

¹¹ Tó auziki e kaara,
à blèrinɔ ègō kaaramɛ.
Bó àren à vī a diinɛ?

À wéɛ biia baasiro.

¹² Zīgbāakeri è i nnaa o,
baa tó à pó blè fète ke bíta.
Auzikidee sō pó parii è tó à ii oro.

¹³ Ma nòseyakayā pāsī è anduna guu,
gbēke zé tàta a ɔɔdaale

à a zĩnda kari kè,
 14 ben à bɔkɔtɛ zaaa kèò,
 à auziki kàate píngi.
 Kè à négɔgbɛ̀ ì, à pókɛ̀ vĩ kè à tónɛro.
 15 Gbɛ́ntee è bɔ a da gbɛɛɛn bũumɛ.
 Lán à mò nà lɛn è liara à tá lɛ dɔ,
 è a zĩ àrɛ ke e à sé à na a ɔzĩ à táoro.
 16 Yā kèkii né nòseyakayā pāsĩmɛ dɔ.
 Lán gbɛ̀ mò nà lɛn è liara à tá lɛ dɔ.
 À ísimma gà à kpà à pè gukoria pā,
 bó bé à gòɛ?
 17 Beee gbɛra à a guro dè gusiaan
 kɔn nòseyakana bítao
 kɔn gyāao kɔn pɔfɛo.

18 Ben má è à maa kɔn gbɛnteeo à pɔ ble à í mi
 à zĩ kè à kè kɔn nawɛao anduna guu sáabu kpá a
 wɛ̀ndi zaka kè Luda à gbà lén, zaake à bakan gwe.
 19 Beee gbɛra tó Luda gbɛ̀ kà ɔɔdaaa kɔn auzikio,
 ben à à gbà zé à aufāni kɛo, à zɛ kɔn a bakao à a
 zĩ sáabu kpá. Luda bé à à gbà. 20 Ègɔ laasuu lɛɛ a
 wɛ̀ndi zakaa pari dɔro, zaake Luda bé à yā maa kɔn
 pɔnnaao.

6

1 Ma nòseyakayā è anduna guu dɔ kè ɔ tɔ
 gbɛnteenɔa. 2 Luda gbɛ̀ kà ɔɔdaaa à à gbà auziki
 kɔn bèeo, à pók kè dɛ àgɔ à nii dɛɛ píngi vĩ, ben Ludaa
 e à gba zé à aufāni kèoro, gbɛ̀ pānde bé à gò vĩ. Beee
 né yā pāame, nòseyakayā pāsĩmɛ dɔ.

3 Tó gbɛ̀ né ì mèn basɔro, ben à zi kù kótokoto,
 baa kɔn à gikɛnao, tó èe pɔnnaa kèoro, tó à gà,

tó à vīina kpedanaro, ma bè né kè wà ì gè ũu sǎo deàla. ⁴ Zaake né pì mò pāmε, ben à tà gusiaan, à tó gǝ gusiaan. ⁵ Baa kè èe ɔfǎntē ero bensǝ à yāke dǝro, à mè kpaena de auzikidee pìla. ⁶ À de gbē kè kuu wē bɔɔ plaa pɔnnakesaila. Aǝ gá gu dǝnkǝ ní pínɡinloo?

⁷ Gbēntee ísimma kè à gà èe kpaa, le à pó e à da lén yānzimε, mǝde à gbεεε è kǎro.

⁸ Bón ɔndǝdee deo yǝnkɔɔlaa?
Bó àren yākεna a zéa è i takaasideenε?

⁹ Pɔnnakεna kǝn pó kè ní vīio
maa de à pǎnde nidεnala.
Bee né yǎ pāmε dɔ, pεna gukoriaμε.

¹⁰ Pó kè kè yǎ tó vī kò,
pó kè gbēntee de à ũ sǝ, wà dǝ kò.
Gbēntee é fǝ à leokpakǝa kε
kǝn gbē kè à gbǎaa dealaaoro.

¹¹ Yǎbɔεna parii è yǎ yaka.
Bó àren beee vī gbēnε?

¹² Dé bé à dǝ pó kè maa kǝn gbēnteeo à wēndi kori
zaka kè è gēte lán ɔra bà guuu? Dé bé eé fǝ à yǎ kè
eé kε à kpεε anduna guu onε?

7

ɔndǝdannεna

¹ Tó nnaa maa de nósi gū nna bèedeela,
gagurɔɔ maa de igurɔɔla.

² Gēna ua kè wēè gè ɔɔ dɔɔn maa
de gēna ua kè wēè zībaa kεεnla,
zaake baade pínɡi yāanan gwe,

à maa gbě kè aṣo kuuno yā pì da.

³ Sósobikena maa de yáadónala,
pṣiakena gberan nṣe è wee.

⁴ Ɔndṑdee làakari ègṑ kú ua kè wèe ɔo dṑon-a,
yṑnkṑ làakari ègṑ kú ua kè wèe pṑnnaa kɛen-a.

⁵ À maa n ɔndṑdee kpākēnzina da
de n swā kpá yṑnkṑ gṑ n tó kpaala,

⁶ zaake yṑnkṑonṑ yáadṑ de
lán kyàkpa lí tépūtāna kīi guu bàme.
Bee né yā pāame dṑ.

⁷ Gbāa mṑna gbēnṑne è tó ɔndṑdee yṑnkṑ kūme,
ṑṑnkpeegbaa è gbě yakame.

⁸ Yā mīdena maa de à daenala,
mēna maa de n zīnda sēna lezīla.

⁹ Nton tó n pṑ fē kpaaro,
zaake yṑnkṑ bé ègṑ pṑfē vī.

¹⁰ Nton be b́yānzín yāgurṑ maa de tia pólaro,
zaake yālana beee taka né ɔndṑyānlo.

¹¹ Ɔndṑ né pṑ maame lán túbi bà,
à are vī gbě kè aṣo ɔfāntē eenṑne.

¹² Ɔndṑ né utekiime,
lán ɔ de utekii ũ nà,
mṑde dṑna àren yè:

Ɔndṑ è gbě kè aṣo vīnṑ wèndi dākpa.

¹³ N laasuu lé Luda yākenanṑa.

Dé bé eé fṑ à pṑ kè à kè kotina dṑdṑ?

¹⁴ Tó gurṑ nnaa mṑmma, n pṑnnaa keo.

Tó gurṑ zaaame sṑ, n laasuu lé.

Luda bé à à píngi kè,

le gběke tóngṑ à ziaa dṑro yānzi.

¹⁵ Ma wèndi kori kè guu
ma yā kènṑ è píngi.

Ma gbě maaa è,
 à gà a maakɛna guu,
 ma gbě zaaa è,
 èe gĩ kɛɛ a yāzaakɛna guu.

¹⁶ N̄ton tó n maakɛna ɔ gẽro,
 n̄ton tó n ɔ̄ndɔɔ ɔ gẽro.

À kè dia né n zĩnda kaatɛɛ?

¹⁷ N zaaa tón ɔ gẽro,
 n̄tongɔ̄ ȳɔnkɔɔ ũro.

À kè dia né ga n gurɔɔ āa?

¹⁸ À maa n̄gɔ̄ yā mèn plaaa pìnɔ kũname,
 n̄ton ɔ kpáziro,
 zaake gbě kè Luda vĩa vĩ
 è à plaaa pìnɔ zé e pínigime.

¹⁹ ɔ̄ndɔɔ è tó ɔ̄ndɔ̄dee gbāaa gɔ̄ dɛ
 wéte gbāade gɔ̄ɔn kurinɔla.

²⁰ Gbě maaa kè ègɔ̄ yā maaa kɛɛ
 kè è durun keroo kú anduna guuro.

²¹ N̄ton swā kpá yā kè gbẽnɔɔ e oozi pínigiro,
 lɛ n̄ton ma n zĩkɛri e n s̄s̄ɔɔro.

²² Zaake n̄ dɔ̄ n zĩndanɛ,
 kè mpi se n gbẽnɔ s̄s̄ɔ̄ pari.

²³ Ma yā beeenɔ gwà k̄ɔn ɔ̄ndɔɔo pínigí,
 ma zɛo kè mà ɔ̄ndɔ̄ kũ,
 ben à zà kũmao.

²⁴ Baa tó ɔ̄ndɔɔ f̄ɔ̄ àgɔ̄ dia, à kúkii zà,
 à asii bíta maamaa,
 dé bé eé f̄ɔ̄ à bɔa?

²⁵ Ma ɔ̄ndɔ̄ k̄ɔn yā pínigio mì tàasi kè,
 má gwàgwa lɛ mà e mà d̄ɔ̄,
 lɛ mà yāzaakɛna d̄ɔ̄ ȳɔnkɔ̄kɛɛ ũ,
 lɛ mà ȳɔnkɔ̄kɛɛ d̄ɔ̄ m̄isaikɛɛ ũ.

26 Nɔgbɛ̀ kɛ̀ dɛ takutɛɛ ũ,
à swɛ̀ né gbàngidimɛ,
à ɔɔnɔ né mòkyakoomɛ,
à yã è ma pɔɔ yaka dɛ gaala.
Gbɛ̀ kɛ̀ à yã kà Ludanɛ è pitin,
mɔde nɔgbɛ̀ pì è durunkɛri kũmɛ.

27 Ma laasuude ma bè,
n̄ yã kɛ̀ ma bɔa gwa.
Kɛ̀ mɛɛ yã gwaa zéazɛa
lɛ mà e mà à mì dɔ,
28 gurɔɔ kɛ̀ mɛɛ wɛtɛɛ esai,
ma gɔgbɛ̀ maaa è mèn do
gɔɔn wàa sɔɔroonɔ té,
mɔde baa nɔgbɛ̀ maa mèn do
mɛɛ e ń tɛro.

29 Yã kɛ̀ ma bɔan yè.
Luda gbɛnteenɔ kɛ̀ n̄sɛpuradeenɔ ũmɛ,
ben aɔ gɛ̀ mɔnafiki zén.

8

1 Dé bé à dɛ lán ɔndɔdee bà?
Dé bé à yãnɔ bɔkɔtɛna dɔɔ?
ɔndɔ è gbɛntee uu werenɛ,
è à wɛɛ pāsī liɛ wɛɛ maaa ũ.

2 N̄ mì siɛ kína yãnɛ,
zaake n lù sɛnɛ kɔn Luda tóomɛ.

3 N̄ton wã n̄ gu à aɛzĩro,
n̄ton zɛ yã kɛ̀ è kɛnɛ zaaa kpɛero,
zaake yã kɛ̀ kɛnɛ nnaan è kɛ píngi.

4 Zaake kína yã bé à zé vĩ,
dé bé eé fɔ̀ à benɛ: Bón néɛ kɛɛ gwee?

5 Gbɛ̀ kɛ̀ mì siɛnɛ é gɛ̀ yãnlo,
gbɛ̀ kɛ̀ ɔndɔ è à gurɔ kɔn à kenao dɔ.

⁶ Yā pínɡi a guro kōn a kēnao vīme,
baa tó yā'ōamma e tōo gbēa maamaa.

⁷ Zaake gbēkee ziaa dōro,
dé bé eé fō à yā kè eé mōo onē?

⁸ Gbēkee a wēndi kūna gbāaa vīro,
lēmē se gbēke é fō à a gagurōo sō aéro.

Wè e wà bō sozan zī guuro,
lēmē dō yā zaaa è a kèrino gbarero.

⁹ Kè ma yā kè wèe kēē anduna guu laasuu lè pínɡi,
má è gbēntee è gbāaa bleríma à ĩa kpánzi. ¹⁰ Ben ma
zaakeri kè wèe nī vīno è. Gbēno bō Luda ua guu aō
mò nī tó nnaa sí wéte kè aō nī yā zaaa kèn guu. Beee
né yā pāame dō. ¹¹ Tó wèe ĩa da dàkeria kpakpaaro,
à yā è tó gbēno zēo nī swēn wà à zaaa kēmē se. ¹² Baa
tó durunkeri dà kè gēn baaagō, ben à gī kè, má dō kè
gbē kè aōo Luda vīa vī bensō aōo mī siēnenōo sǎo
dēàla. ¹³ Yā é bō zaakerinōo nnaro kè aōo Luda vīa
vīro yānzi, aō gurōo é gī kero lán ora bàme.

¹⁴ Yā pā pāndee kuu èe kēē anduna guu. Yā è
gbē maaa le lándō zaakerin à ũu bà, yā è zaakeri le
lándō gbē maaan à ũu bà. Ma bè beee né yā pāame
dō. ¹⁵ Mēē pōnnakena sáabu kpá, zaake à maa kōn
gbēnteeo anduna guu à pó ble à í mī à pōnnaa kē,
pōnnaa pì é dōnē aē à zīkena guu lán Luda à gbà à
wēndi lén nà anduna guu.

¹⁶ Ma mē kpà òndōkūnaa, ben bōkōte kè wèe kēē
anduna guu kè ii è na nī wēenlo fāantē kōn gwāavīo,
ma à laasuu lè ¹⁷ má è Ludaa tò gbēke é fō à yā
kè èe kēē anduna guu dōro. Baa tó gbē kpáe kēzi
maamaa, eé à mī dōro. Baa tó òndōdee bè á dō, eé
fō à bōaro.

9

Yā dñnkō bé èe baade píngi dāa

¹ Ma beeenɔ laasuu lè píngi, ben ma zεo kè gbě maaanɔ kñn òndòrinɔ kñn n̄ yākenanɔ kú Luda ɔzĩmε. Gběke ègɔ dɔ́ tó yenzi ke zangu e a dāaro.

² Yā dñnkō bé èe baade píngi dāa, yāpuradeenɔ kñn nòsepāsīdeenɔ, gbě maaanɔ kñn gbě zaaanɔ, gbāsīsaideenɔ kñn gbāsīdeenɔ, ludagbāgbārinɔ kñn ludagbāgbārisainɔ. Lán à de kñn gbě maaanɔ nà, len à de le kñn durunkerinɔ. Lán à de nà kñn gbě kè aṣè la daanɔ, len à de le kñn gbě kè aṣè la daroonɔ.

³ Yā kè è ke anduna guu píngi nòseyakayāmε, kè yā dñnkō bé è gbě píngi le. Yā zaaa kò gběnteenɔ swèn, yònkoyā bé è dɔ́nε aε, à gbera aṣè tá gèwāan.

⁴ Gurɔ kè gbě kú wèndio ègɔ tāmāa vī. Gběε kè bēε see são de mūsu gèla. ⁵ Gbě bēenɔ dɔ́ kè aṣè ga, gènɔ sɔ́ póke dɔ́ro. Aṣ láada ke vī dɔ́ro, aṣ yā é dɔ́ gběken dɔ́ro. ⁶ Aṣ yena gbězi kñn n̄ zana gbèn-o kñn n̄ nòsegāaanɔ gè zélan gwe. Aṣ bà égɔ kú kñn yā kè è ke anduna guuo ziki dɔ́ro. ⁷ N̄ gá n̄ n pó ble kñn pɔ́nnaao, n̄ n geepiwēε mi kñn yáadɔ́nao, zaake Luda n̄ yākena pìnɔ sáabu kpà kò. ⁸ Ngɔ uta puraa dana gurɔ píngi. N̄tongɔ kuu nósi dɔ́kɔna n̄ mìa sairo. ⁹ N̄ pɔ́nnaa ke kñn n̄ naṣ yenzideeo n̄ wèndi kori kè Ludaa kpàmma anduna guu lén, zaake n̄ bakan gwe gurɔ kè n̄ ísimma gà néε kpaa anduna guu.

¹⁰ Zĩ kè n̄ ɔ nà a kenaa, n̄ ke n̄ gbāa lén, zaake zĩ ke yāgɔgɔna ke dɔ́na ke òndɔ́ kú gèwāan kè néε taanlo.

¹¹ Má è anduna guu dɔ́ kè
bàkpakɔ́sɔ́blena è ke bà nna yānlo,

zìblena è ke gbāa yānlo,
 póbale'ena è ke ɔ́ndɔ́ yānlo,
 auziki'ena è ke wéézē yānlo,
 nna kɔ́n gbēnɔ́ è ke kyódɔ́na yānlo,
 zaake gurɔ́ zaa kɔ́n kisiao è ń lé ń pínɡi,
 12 gbēkee gurɔ́ kè yā zaaa é a lee dɔ́ro.
 Lán kpò kè sì táaru guu bà,
 lán bāa kè bà kù bà,
 len guu è dɔ́ gbēnɛ zaazaa à à kù kùsu lɛ.

ɔ́ndɔ́ de gbāaala

13 Ma ɔ́ndɔ́ ke taka è anduna guu, à yā ma kù
 gbāa. 14 Lakutu kee kuu yā, à gbēnɔ́ pariro, ben
 kína gbāadee mò à lèɛa à līga à bīizi. 15 Gɔ́gbē
 takaaside ɔ́ndɔ́de kee kú lakutu pì guu, à lakutu mì
 sì kɔ́n a ɔ́ndɔ́o, ben takaasidee pì yā e dɔ́ gbēkenlo.
 16 Ben ma bè ɔ́ndɔ́ de gbāaala, mɔ́de wè kya ká
 takaaside ɔ́ndɔ́n, wè à yā daro.
 17 ɔ́ndɔ́dee yā yīiyīi kè wà swā kpàzi
 maa de yɔ́nkɔ́nɔ́ kí patammanala.
 18 ɔ́ndɔ́ maa de gɔ́kɛbɔ́nɔ́la,
 mɔ́de durunkɛri mèn doo è yā maa bíta yakamɛ.

10

Yɔ́nkɔ́ke kari

1 Lán ifi gènɔ́ è tó tuaekɛri nósi gūu zaa kù nà,
 len yɔ́nkɔ́ke fété è gbē kè ɔ́ndɔ́ vī kɔ́n bèeo tó yaka
 lɛ.
 2 ɔ́ndɔ́dee laasuu è tá ɔ́plazi,
 yɔ́nkɔ́ pó è tá ɔ́zezi.
 3 Baa tó yɔ́nkɔ́ e táa oo zén,
 à ɔ́ndɔ́ ègɔ́ kēsāname,
 è tó baade pínɡi a mīsaikɛ dɔ́.

⁴ Tó gbāadee pɔ fɛ̃nzi,
 ɲton gu n tɪlaro.

Kuuna n làakaria è lá ká taari bítała.

⁵ Ma ɲɔ̃ɛyakayā ke è anduna guu,
 à dɛ gbāade sāsāna yāa ũmɛ.

⁶ Wè yɔ̃nkɔɔɔ ká gwena maaan pari,
 auzikideenɔ sɔ̃ ègɔ kú gwena kēsānan.

⁷ Ma zɔ̃nɔ̃ è di sɔ̃a,
 wɛ̃ɛnɛnɔ̃ sɔ̃o e táa oo kèsɛ lán zɔ̃nɔ̃ bà.

⁸ Gbɛ̃ kè èe wɛ̃ɛ yɔ̃ɔ é zu à guu,
 gbɛ̃ kè èe bɪi gboroo, mlɛ̃ é à só.

⁹ Gbɛ̃ kè èe gbè wii, gbè é à kēnna,
 gbɛ̃ kè èe yàka paraa, yàka é à kari kɛ.

¹⁰ Tó kpása lé nnaro,
 ben wèe à lé kekɛro,
 sé ɲ gāsāwa bɔbɔzi kɔ̃n gbāaaɔ,
 mɔ̃de ɔ̃ndɔ̃ è tó wà à zé emɛ.

¹¹ Tó mlɛ̃ bɔ̃n'āa kè a kɔ̃kɔ'orinɛ à à sò,
 à àrɛ vɪ à guu dɔ̃ro.

¹² ɔ̃ndɔ̃dee légbɛ̃ nna,
 mɔ̃de yɔ̃nkɔ̃ lé è à kaatɛmɛ.

¹³ È na yā'onaa yɔ̃nkɔ̃yɔ̃nkɔ̃,
 è à mì dɛ kɔ̃n mɪsaiyā zaaao,

¹⁴ zaakɛ yɔ̃nkɔ̃ è yā bɔ̃ɛmɛ.
 Lán gbɛ̃ke yā kè eé mó dɔ̃ro nà,
 dé bé eé fɔ̃ à yā kè eé kɛ à kpɛɛ onɛ?

¹⁵ Yɔ̃nkɔ̃ zɪi è à kpasamɛ,
 ai se è zé dɔ̃ gana wétɛ guuro.

¹⁶ Wāiyoo bɪsu kè à kína dɛ gɔ̃kparɛ ũ,
 à ɪbanɔ̃ ègɔ pɔ̃ gbɛ̃ɛ zaa gudɔ̃nao.

¹⁷ Mɪnnadeen bɪsu kè à kína dɛ kɪnɛ ũ,
 à ɪbanɔ̃ è pɔ̃ ble à gurɔ̃ɔa gbāakaarana yānzi,
 èe kɛ wɛ̃dɛna yānzɪnlo.

18 Tó gbě mēa vī,
à kpé líkōkūnɔ ègɔ zunname,
tó èe gwaa wéeo,
à kpé é í bɔ.

19 Wè póbìlè bíta ke pɔnnakena yānzime,
wēmīna è mó kōn yáadɔɔ,
mɔde ɔɔ bé è mó kōn à píngio.

20 N̄ton kína s̄s̄s̄ro, baa n n̄s̄e guu,
n̄ton auzikide káro, baa n kpé guu,
zaake b̄aa é yā pì s̄é à gá ōn̄eme.

11

1 N̄ gba da póbìleeo gb̄en̄ne,
zīkea né e dɔ.

2 N̄ kpaatete ḡɔn sw̄eplaaan̄ne ke s̄oraaḡɔ,
zaake n̄ m̄onzi k̄è eé b̄usu lee d̄ro.

3 Tó ludambe sia k̄u kōn ío,
è ma t̄ɔtea lou ūme,
tó lí l̄è ɔf̄ant̄ɛb̄ɔe kpa ke ɔf̄ant̄eḡekpen kpa,
guu k̄è à l̄en, gwen èḡɔ daeen.

4 Gb̄e k̄è à w̄é d̄o ãazi è p̄ó t̄ro,
gb̄e k̄è èe ludambe siaa gwaa è p̄ó k̄ero.

5 Lán n̄ w̄endib̄okii d̄ro nà
ke né kasana a da gb̄een,
né f̄ɔ n̄ Luda P̄ópingikeri zī d̄ro.

6 N̄ p̄ó t̄s̄ k̄onḡo,
n̄ton m̄ea ke uusiero,
zaake n̄ d̄s̄ tó à kp̄aree bé eé aubarika k̄ero.
K̄ekiin yoo ke k̄ek̄aan yoo,
ke āéḡɔ maa n̄ píngin yoo, n̄ d̄ro.

7 Gupura nna,
w̄ésina ɔf̄ant̄ɛle è k̄án̄ne.

8 Baa tó gb̄e w̄endi gb̄aa f̄ɔ àḡɔ dia,

à pɔnnaa kɛn píngi.
 Baa kɔ̃n beeeo à laasuu lé gusia gurɔɔa,
 zaake aǎégɔ̃ parime.
 Yā kè èe mɔɔ píngi pāme.

Lédana gɔ̃kpareɔa

⁹ Gɔ̃kpare, ñ pɔnnaa kɛ n ɔ̃wazikeguro,
 ñ tó n pɔɔ kɛ nna n gɔ̃kparekeguroɔa.

Ñ yā kè n pɔɔ gbà kɛ
 ñ té pɔ̃ kè kènnɛɛzi,
 mɔ̃de à píngi guu ñgɔ̃ dɔ̃
 kè Luda é yākpae kenyo.

¹⁰ Nton tó n pɔɔ yakaro,
 ñ n mè'ɔammanɔ̃ gonla,
 zaake gɔ̃kpareke kɔ̃n mikā siaao è gē zélame.

12

¹ Ñ tó n Kèri yā gɔ̃ dɔ̃ngu n gɔ̃kparekeguro
 ai gurõ zaaa gá ká,

ai wè kè né be néɛ à nnaa ma dɔ̃rooa.

² Ñ tó à yā gɔ̃ dɔ̃ngu
 ai ɔ̃fāntē kɔ̃n gupuraaɔ̃ gɔ̃ lago,
 ai mɔ̃vura kɔ̃n sɔ̃sɔ̃nɛnɔ̃ gɔ̃ sia kũ,
 ai loumana gbɛra guweresai gɔ̃ gá su.

³ Gurõ beeeɔ̃ n ɔ̃ɔ̃nɔ̃ é gɔ̃ lugaluga,
 n gbánɔ̃ é koko,
 n pɔ̃sobɔ̃nɔ̃ é kámma bo kè aɔ̃ pari dɔ̃ro yānzi,
 n gugwabɔ̃nɔ̃ é guu e ñ windo guu dāadāa.

⁴ Ñ lé é gɔ̃ nakɔ̃ana gāale,
 wísilɔ̃gbɛ kīi é buse kũnnɛ.
 Bāanɔ̃ wiii é n vu iin,
 nɔ̃kparenɔ̃ lè é kenne buse.

⁵ Né vīa kɛ gulezĩnɛ kɔ̃n lili'ona zé guuo,

n mìkã é pura kũ lán desu vú bà.
 Né n zĩnda gáe lán kwa táa'ona bà,
 pókẽ é n mē fēē dōro,
 zaakē gbēntee è gá a gákiiame,
 ben sódōrinō ègō lili oo gāale.

⁶ N tó n Kèri yā gō dōngu
 ai n kondogi bà gō gá kē,
 ai n vura taa gō gá kpaato kũ,
 ai n í loo gō gá wíwi,
 ai n lògō googa gō gá wí,
⁷ ai n bùsuti gō ɛara à gá gē tōoten,
 guu kē à bòn,
 ai n ninii gō gá tá
 Luda kē kpàmmaa kiia.

⁸ Ma laasuude ma bè:
 Yā pā búgubugu,
 à píngi pāme.

Yā pì mīdena

⁹ Beee gb̄era lán laasuudee pì òndō nà, à dōna dàdańne. À laasuu lè à kpáe kē yāzi, ben à yáasinō kē pari. ¹⁰ À kpáe kē yā maaazi, ben à yā pìnō kē a zéa, bensō yāpurame.

¹¹ Òndōdee yānō de
 lán gò kē wē pókādeenō zōo bàme,
 aō yā'onanō de
 lán kuusa kē wà pà gínginnō bà.
 Sādāri mēn doo bé à yā pìnō dà.

¹² Ma né, n làakari ke, nton yāke kaaranlo. Wè takadanō kē paripari, à lé vīro. Kyókēna bíta sō è mè kpasame. ¹³ Wà à píngi mà, à mīdenan yè:
 N vīa ke Ludane,

ngõ à yãdiεnanɔ kũna,
zaakε baade píngi yǎn gwe.

¹⁴ Luda é yǎkpae kε wa yǎ píngi musu,
kõn yǎ kè utεnao píngi,
baa à maaa ke à zaaa.

Luda yá takada kǝn Bokobaru yáo
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Bokobaru language of Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bokobaru

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

c31548a1-5316-53c2-be42-674e0e4c5ae5